

Vischnaunca
Tujetsch

8111.110

Regulativ da pasculaziun cumina per la vischnaunca da Tujetsch

Approbada dalla radunonza da vischnaunca ils 22 d'avrel 2026

Entrada en vigur ils 22 d'avrel 2026

Cuntegn

I. DETERMINAZIUNS GENERALAS	3	
Art.1	Intent	3
Art.2	Possess	3
Art.3	Organ	3
Art. 4	Administraturs	3
Art.5	L'Ordinaziun d'alps e pastiras	3
II. DETERMINAZIUNS SPECIALAS	3	
Art.6	Dretg da pasculaziun	4
Art.7	Taxa da pasculaziun	4
Art.8	Specia da pastira	4
Art.9	Remarcas	4
III. DESCRIPZIUN DALLAS PASTIRAS	5	
Art. 10	La stad	5
Art. 11	Dretg da vischinar	5
Art. 12	Alps	5
Art. 13	Obligaziun	5
Art. 14	Tractament	6
Art. 15	Survigilonza	6
Art. 16	Dar latg	6
Art. 17	Responsabladad	6
Art. 18	Pasculaziun da prau	6
Art. 19	Scamonds e dretgs	6
Art. 20	Gaglinam	6
Art. 21	Tgauns	7
IV. MESIRAS DA PROTECZIUN	7	
Art. 22	Contribuziuns	7
Art. 23	Protecziun dilis praus e dallas pastiras	7
Art. 24	Seivs encunter pastiras	7
Art. 25	Nodas	8
V. DETERMINAZIUNS FINALAS	8	
Art. 26	Prescripziuns penelas	8
Art. 27	Mieds legals	8
Art. 28	Vigur	8

I. Determinaziuns generalas

Art.1

Intent Quest regulativ vul promover ils intents dall'agricultura e gidar a mantener bunas e fermas existenzas purilas, sco era garantir ina gudida e tgira raschuneivla dallas pastiras.

Art.2

Possess Alps e pastiras ein proprietad dalla Vischnaunca Tujetsch.

Art.3

Organ La direcziun e survigilanza dallas alps e pastiras cumpeta alla suprastanza communal. Eifer ils tiarms dalla legislaziun liquidescha ella en collaboraziun cull'Uniun purila, culs administraturs e culs cautegia tut ils fatgs che pertuccan la pasculaziun.

Art. 4

Administraturs Ils administraturs han d'exequir visadas e camonds dalla suprastanza communal che pertuccan quest regulativ.

Art.5

L'Ordinaziun d'alps e pastiras L'ordinaziun d'alps e pastiras, elaborada dall'Uniun purila, regla ils fatgs d'alps e pastiras. Responsabels per ils menaschis d'alps e pastiras ei l'Uniun purila.

II. Determinaziuns specialas

Art.6

Dretg da pasculaziun Mintga vischin domiciliau cun agens animals ha il dretg da guder pastiras. Animals jasters ed animals pri a tscheins (exceptiu animals da contract) ston vegnir annunziats al gerau cumpetent.
Da principi ei la pasculaziun scumandada egl uaul (exceptziuns mira uorden Uffeci forestal).

Art.7

Taxas da pasculaziun Ils indigens cun agens animals ein deliberai dalla taxa dalla pasculaziun cumina.
Per la gudida dallas alps e pastiras pagan ils animals jasters ed animals pri a tscheins taxa. Quella munta per:

- *vaccas, genetschas e cavals* frs. 20.00 tochen 60.00
- *per vadials e stiarlas* frs. 10.00 tochen 40.00
- *per animals manedels* frs. 5.00 tochen 25.00

La suprastanza communal fixescha la taxa definitiva.

Art.8

Specia da pastira Las differentas specias da pastiras ein:

- *Pastiras da casa*
- *Pastiras dad alp*

Art. 9

Las pastiras da casa ein repartidas sils basegns dils purs tuatschins. Las terminaziuns dallas pastiras da casa ein definidas tenor il plan directiv da pasculaziun dil Plantahof.

Remarcas Sco pastiras vala denton buca igl intschess (territori) en zonas da recreaziun, sport eav. (sco da golf, camping, laghets etc.). Il tener ils animals ord talas zonas (clauder) ei caussa dallas instanzas pertuccontas, publicas e privatas.
Vegnan las pastiras da casa buca frietadas andantamein, sa la suprastonza communal tscherca autras sligaziuns.

III. Descripziun dallas pastiras

Art. 10

La stad Mintga pur tuatschin astga tener animals e guder pastira da casa.
L'Uniun purila parta si las pastiras da casa tenor basegns, sin las differentas specias.
En cass da divergenzas ei la caussa da sligiar ensemen culla suprastonza dall'Uniun purila e cugl administratur.

Art. 11

Dretg da Per frietar pastiras da casa basegnan animals jasters la lubientscha dalla vischinar suprastonza communal e dalla suprastonza dall'Uniun purila.

Art. 12

Alps Las alps sevididan en:
 - *alps da vaccas*
 - *alps da vaccas mumma*
 - *alps da schetgs*
 - *alp da cauras*
 - *alp da nuorsas*

Las alps ein determinadas ell'ordinaziun d'alps e pastiras.

Art. 13

Obligaziun Diesch dis suenter la cargada ston las gliestas d'alp esser en possess dil genau / dalla genaua d'agricultura.

Art. 14

Tractament Tuts animals ston vegnir teni e tractai da tut temps tenor las prescripziuns digl uffeci veterinar cantunal.

Art. 15

Survigilanza Tgi che gauda pastira cun animals ei obligaus da metter quels sut survigilanza.

Art. 16

Dar lartg Tutta pasculaziun cumina ei serrada.

Art. 17

Responsabilidad Tenor dretg vertent ei scadin proprietari dad animals sez responsabels per donns che tals caschunan a tiarzas personas. La vischnaunca surpren negina responsabilidad.

Art. 18

Pasculaziun da prau Tut terren privat astga buca vegnir donnegiaus entras catschar il muvel el claus sur parcelas da tiarzas personas.

Art. 19

Scamonds e dretgs Fagend diever da puschina e grascha eis ei da prender dueivel risguard dil vischin e dil turissem, tenor la lescha federala.
Sunter il serrar en ston tuttas seivs provisorias vegnir allontanadas.
Seivs da garter da plastic (Flexinet) ston vegnir rimnadas sil pli tard suenter treis dis – sch'ellas ein buca necessarias – era duront il temps da vegetaziun.

Art. 20

Gaglinam Las gaglinas ed andas ston vegnir tenidas sur onn en in claus sin agen regress.

Art. 21

Tgauns Duront igl entir onn ora eis ei scumandau da schar ir libramein ils tgauns, exceptiu ein tgauns da muntaneras e tgauns da protecziun. Curdems da tgauns ein da rimnar dil possessur sez e da dismetter els deposits previ.

IV. Mesiras da protecziun

Art. 22

Contribuziuns L'Uniun purila promova la cultivaziun e gudida dallas pastiras cun reparter las contribuziuns federalas e cantunalas tenor lescha.

Art. 23

Protecziun dils praus e dallas pastiras Tut transitar funs senza dretg e necessitad a pei ni cun menadira sco era il periclitat terren cun deviar auas sin terrens jasters ei scumandau.

La suprastonza communal procura plinavon che la pastira vegni buca strapazzada e donnegiada entras campar e parcar.

Tut moviment cun animals sto vegnir fatgs cun precauziun necessaria per evitar donns a tiarzas personas.

Art. 24

Seivs encunter pastiras Seivs denter prau e pastiras ein da mantener en bien uorden, aschia che era la proprietad dil vischin seigi schurmegiada. Praus che han retratg contribuziun dalla meglieraziun per clauder ston vegnir cludi. Prau encunter pastira, entochen oz buca staus claus e senza grevezias e contribuziuns, astga vegnir claus, quei ton dil proprietari sco era dil gudider dalla pastira.

Art. 25

Nodas Tuts animals ston esser marcai cun ina marca dalla banca da traffic d'animals.

V. Determinaziuns finalas

Art. 26

Prescripziuns penelas Tgi che cunterfa a quest regulativ ni a prescripziuns che sebasan sin quel, vegn castigiau dalla suprastonza communal.
Pliavon sa la suprastonza communal pretendere ch'il caschunader remetti il fatg el stan primar. Dat el buca suatientscha a quei camond enteifer in termin stipulau, sa la suprastonza communal schar exequir las mesiras necessarias entras tiazas persunas sin donn e cuost dil castigiau.

Art. 27

Mieds legals Encunter decisiuns e disposiziuns dalla suprastonza communal san ins recuorer enteifer 20 dis suenter la comunicaziun en scret alla dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Art. 28

Vigur Quest regulativ va en vigur entras l'approbaziun dalla radunonza da vischnaunca che ha liug ils 22 d'avrel 2026. El remplazza il regulativ anteriur ch'era vegnius approbaus dalla radunonza da vischnaunca ils 18 da zercladur 1999.